

FAKULTETEN FÖR HUMANIORA OCH SAMHÄLLSVETENSKAP

HS 2025/1122

Humaniorastrategi vid Karlstads universitet 2026–2028

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap

Beslut:	FN 2025-12-11	Dnr:	HS 2025/1122	Ersätter:	FN 2022-06-09	Dnr:	HS 2022/599
Giltighet fr.o.m:	2026-01-01	t.o.m:	2028-12-31	Handläggare:	Maria Holmgren Troy & Liselotte Englund		

Innehåll

1. Humaniora vid Karlstads universitet	3
2. Stärkta ämnesmiljöer	5
3. Process och fortsatt arbete	5
4. Gemensamma mål 2026–2028	5
5. Ämnesmiljöernas beskrivningar och mål	6
5.1 Engelska	6
5.2 Historia	6
5.3 Interkultur.....	7
5.4 Litteraturvetenskap	7
5.5 Religionsvetenskap	8
5.6 Spanska.....	8
5.7 Svenska språket	9
5.8 Konstnärliga ämnen.....	9
5.8.1 Dans.....	9
5.8.2 Konst- och bildgestaltning	10
5.8.3 Musik	10
5.9 Kulturstudier.....	11
5.9.1 Idéhistoria.....	11
5.9.2 Konst- och bildvetenskap.....	12

Humaniorastrategi vid Karlstads universitet 2026–2028

Humaniorastrategin vid Karlstads universitet är avsedd att synliggöra och främja humaniora internt inom hela lärosätet, på olika nivåer samt över ämnes- och fakultetsgränser. Den är delvis ämnad att fungera som en orientering för universitets- och fakultetsledning, samt för nya medarbetare inom humaniora. Den har också den viktiga funktionen att göra de humanistiska ämnesmiljöerna synliga för varandra och ge dem tillfälle att definiera sig själva i diskussioner kring innehåll och mål.

Dagens samhälleliga och teknologiska utveckling kräver perspektiv från en rad olika vetenskapsområden. Humaniora – studiet av språk, historia, kultur och filosofi – belyser tillvarons många tolkningsmöjligheter och handlingsalternativ. Området fungerar även som en buffert i en allt snabbare och fragmenterande samhällsutveckling där reflektion, eftertänksamhet, tålmod och ett prövande förhållningssätt ofta kommer i andra hand. Därmed är humanistiska perspektiv väsentliga för såväl hållbar utveckling som ett demokratiskt samhälle. Humaniora bidrar med kvalitativa perspektiv på klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald och kompletterar geo- och biovetenskaperna när frågor om ansvar, värderingar och rättvisa aktualiseras. Att bilda sig och utveckla kunskap om mänsklig erfarenhet och mening, samt människors kulturella och kommunikativa uttryck och behov, är även en förutsättning för att medborgaren ska kunna utöva sina demokratiska rättigheter. Genom att odla en kritisk kompetens att granska samhällsutvecklingen i en större omvärldskontext, inklusive det nya digitala landskapet med AI-genererad text och bild, värnas inte bara demokratin utan också samhällets motståndskraft. Självreflektion och synliggörande av komplexitet motverkar polarisering och destabilisering av kunskap såsom vilseledande information och konspirationsteorier. Detta förutsätter en stark och stabil humanistisk miljö vid universitetet men också akademisk frihet, det vill säga rätten att ställa såväl kritiska som konstruktiva frågor samt att utveckla diversifierad utbildning och forskning, inom och mellan ämnen.

1. Humaniora vid Karlstads universitet

Till de humanistiska ämnena vid HS-fakulteten på Karlstads universitet räknas här traditionella humanistiska discipliner, som exempelvis språk, kultur och historia, och de konstnärliga: musik, bildkonst och dans. Inom humaniora vid Karlstads universitet rymms tretton ämnesmiljöer (år 2025), varav tre insorteras under konstnärliga ämnen i ämnesbeskrivningarna nedan, och två under huvudområdet kulturstudier. Inom ett flertal av dessa ämnesmiljöer erbjuds utbildning på kandidatnivå och i några fall på avancerad nivå. Tre av ämnena bedriver även forskarutbildning och ytterligare två ämnen erbjuder forskarutbildning i samarbete med Örebro universitet och Musikhögskolan i Piteå (Luleå tekniska universitet). Det är också möjligt att doktorera i pedagogiskt arbete med inriktning mot något av de humanistiska ämnena som antingen erbjuder forskarutbildning i egen regi eller i samarbete med annat lärosäte. En ansevärd del av utbildningen på grund- och avancerad nivå består av fristående kurser och många av dessa ges genom samläsning i utbildningsprogram, eller som kortare inslag i andra reguljära utbildningar och uppdragsutbildningar. Genom att humanistiska ämneskunskaper knyts samman med professionsinriktad forskning i anslutning till lärarutbildningen ges lärarstudenterna möjlighet att i sin yrkesutövning förmedla viktiga etiska och estetiska kunskaper samt väl underbyggd sakkunskap. Forskarutbildningarna och ämnesforskningen bedrivs i ett inomvetenskapligt

sammanhang och i viss utsträckning över ämnesgränserna, på ett decentraliserat sätt och i kollegialt reglerade former.

Vid Karlstads universitet finns en lång tradition av mång- och tvärvetenskaplig forskning. Motivet har ofta varit behovet att samla nödvändiga resurser vilket i många fall har genererat betydande synergieffekter. Kulturvetenskapliga forskargruppen (KuFo) är huvudsakligen en humanistisk samarbetsyta och bildades 2009 av forskare från engelska, litteraturvetenskap, idéhistoria och filmvetenskap. Till dessa har efterhand forskare från interkultur, historia, konst- och bildgestaltning, kulturstudier och religionsvetenskap anslutit sig, men även från genusvetenskap, medie- och kommunikationsvetenskap och socialt arbete. KuFo utgör idag en strategisk satsning vid HS-fakulteten och inkluderar 2025 nästan trettio forskare från ovannämnda ämnesmiljöer. Gruppen hålls samman av ett gemensamt intresse för teori och praktik kopplad till kulturen, dels i dess estetiska, filosofiska och sociala dimensioner, dels i geografiska och historiska aspekter från dåtid till nutid. Det kulturvetenskapliga uppdraget inbegriper från KuFo:s horisont såväl att kartlägga, utforska och aktualisera kulturella fenomen och diskurser, som att kritiskt granska deras innehåll, förmedling och samhällsreliga funktioner. Utanför Karlstads universitet är Värmlands museum och Västanå teater KuFo:s mångåriga samverkanspartners.

Mång- och tvärvetenskapliga samarbetsytor karaktäriserar också fakultetens ämnesdidaktiska centrumbildningar som förenar de humanistiska ämnenas respektive kärna med utbildningsvetenskapliga frågor. Inom ramen för den praxisorienterade forskning som bedrivs vid Centrum för språk- och litteraturredaktik (CSL) möts kollegor från engelska, medie- och kommunikationsvetenskap, litteraturvetenskap, pedagogiskt arbete, spanska och svenska språket i nationella, nordiska och internationella nätverk. Centrum för de samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik (CSD) omfattar såväl de humanistiska ämnena historia och religionsvetenskap som geografi och samhällskunskap vilka knyter an till samhällsvetenskapliga traditioner. I arbetet med bildning och antropocen arbetar CSD aktivt med att knyta dessa frågor till historiska och ekologiska perspektiv.

I *Humaniorastrategi vid Karlstads universitet*, gällande från juli 2022 till och med december 2025, framhålls de årliga Humanistdagarna som ett resultat av arbetet med humaniorastrategin och ett sätt att nå ut med aktuell humanistisk forskning i en samhällskontext.

Humanistdagarna fyller också en intern funktion på så sätt att de hjälper medarbetarna att få syn på varandras forskning och öka möjligheter till samarbete mellan forskare, såväl inom de humanistiska ämnena som inom HS-fakultetens och lärosätets övriga ämnesmiljöer.

Genomförandet av Humanistdagarna har inte bara involverat lärare och forskare utan också kulturvetarprogrammets studentförening Kulting. Sedan 2022 har det även anordnats en gemensam doktoranddag varje termin för ISLI:s och historieämnets doktorander, något som har inneburit internt kunskapsutbyte och nätverkande mellan de humanistiska ämnenas doktorander, vilket i förlängningen har lett till att doktorander i humanistiska studier vid Örebro universitet deltagit 2025.

Utbildningssamarbete sker också i projektför. Ett exempel som skapar stora mervärden i utbildningen är Sammankonst, där studenter från tre humanistiska ämnens kurser samverkar i en kreativ stafett som avslutas med en offentlig föreställning kring ett årligt tema. Projektet samskapas av studenter som läser kurser i musikproduktion, dans samt konst- och bildgestaltning. Den sista av dessa kurser ingår i högskoleingenjörsprogrammet Innovation och design, vilket betyder att samarbetsprojektet spänner över lärosätets båda fakulteter. Sedan höstterminen 2021 examineras dessa kurser genom öppna föreställningar på Värmlands

museum. En föregångare till Sammankonst var evenemanget Eldkonst, som första gången uppfördes år 2002, och som under lång tid även inbegrep medverkan från lärare och studenter inom kulturstudier. Detta utbildningssamarbete sträcker sig därmed över mer än två decennier.

Under perioden 2022–2025 har också samverkan med Karlstads kommun och Region Värmland utvecklats under paraplyet Kulturen på bordet där prodekanen och två humanistiska forskare ingår i en planeringsgrupp tillsammans med kommunala och regionala kulturchefer. Ett flertal mindre gemensamma halvdagskonferenser har arrangerats, och en större konferens planeras att genomföras årligen från våren 2026.

2. Stärkta ämnesmiljöer

För fruktbara mång- och tvärvetenskapliga samarbeten krävs starka ämnesmiljöer och ett stärkande av ämnesmiljöerna inkluderar såväl forskningsverksamhet som utbildning. Kopplingen mellan forskning och utbildningsuppdraget är av central betydelse på alla utbildningsnivåer och inte minst på avancerad och forskarutbildningsnivå. Ett mål för många av ämnena är därför att etablera examensrättigheter och utveckla utbildning på högre nivåer. Utmaningarna gäller främst rekryteringen av studenter och personal samt verksamhetens ekonomiska förutsättningar, frågor som är giltiga även när det gäller utbudet av fristående kurser inom humaniora. Dessa omständigheter bildar utgångspunkt för den fortsatta avvägningen mellan disciplinärt djup och tvär- eller mångvetenskaplighet, liksom möjliga former för fördjupat samarbete mellan ämnesmiljöerna.

3. Process och fortsatt arbete

Arbetet med humaniorastrategin 2026–2028 har dels ägt rum i form av tre halvdagsworkshoppar med alla de humanistiska ämnenas ämnesföreträdare eller deras ställföreträdare, dels internt inom ämnesmiljöerna. Det senare gäller arbetet med uppdatering av ämnesbeskrivningar och -mål.

Processen med arbete i workshopsformat har upplevts givande för deltagarna genom att den erbjuder en arena för kontakt och utbytande av idéer över ämnesgränserna. Planen är att från vårterminen 2026 anordna en workshop per termin för alla ämnesföreträdare. Som ett sätt att hålla humaniorastrategin levande under perioden kan dokumentet med fördel ses över och ventileras på höstterminens workshop varje år för att besluta om eventuellt behov av revidering.

4. Gemensamma mål 2026–2028

Under perioden kommer de humanistiska ämnesmiljöerna att arbeta med följande gemensamma mål:

- Ta fram en beskrivning av humaniora vid Karlstads universitet för publicering på universitetets interna och externa webbplatser.
- Skapa kurser, projekt och andra ämnesöverskridande samarbeten, som i förlängningen även kan leda till forskningssamarbeten.
- Bygga fler bryggor till andra ämnesmiljöer på Karlstads universitet.

5. Ämnesmiljöernas beskrivningar och mål

Nedan presenteras samtliga ämnesmiljöer och de mål som specifikt lyfts för perioden 2026–2028. Dessa mål anger riktningen för respektive ämnesmiljö och är tänkta att fungera som en indikation och ett stöd för fakultetens arbete med utvecklingen av humaniora vid Karlstads universitet.

5.1 Engelska

Engelskämnet har varit ett av Karlstads universitets tre humanistiska forskarutbildningsämnen sedan universitetsblivandet 1999. Grundutbildningen i engelska står på tre ben: språkfärdighet, inklusive fackspråkskurser, språkvetenskap samt litteratur- och kulturstudier, med exempelvis fristående kurser inom populärfiktion och berättande i spel. Här finns även ett populärt masterprogram med kurser i litteratur- och språkvetenskap. Inom engelsk litteratur pågår forskningsprojekt som rör olika aspekter av afrikanska och amerikanska texter, litteraturhistoria, spekulativ fiktion och litterära värden. Inom engelsk språkvetenskap pågår projekt i engelsk syntax, semantik och pragmatik, språkundervisning, sociala medier, samtalsanalys samt två- och flerspråkighet. Vad gäller intern samverkan kan nämnas att olika företrädare för ämnesmiljön inte bara har spelat en framträdande roll i uppbyggnaden av KuFo och CSL utan också i dagsläget har ledande positioner i den mångvetenskapliga forskargruppen och centrumbildningen.

Tre mål för ämnesmiljön:

- Arbeta för att få fler doktorander och stärka forskarutbildningen ytterligare.
- Möta utmaningarna som kommer med en krympande lärarutbildning och fortsatt utveckla kursutbudet för att attrahera andra studenter.
- Fortsatt utveckla projektet Academic Skills, som är en resurs för studenters egen utveckling i engelska och som akademiker.

5.2 Historia

Akademisk undervisning i historia har bedrivits i Karlstad sedan 1967. Historia är forskarutbildningsämne och har sedan 2019 ett forskningsförberedande masterprogram. Ämnets forskning omfattar modern politisk historia, utbildningshistoria, social- och kulturhistoria samt historiedidaktik. Lokaliteter och regioner utgör ofta analysobjekt. Forskningen är främst kopplad till verksamheten i CSD och KuFo samt till utbildningsuppdraget. Därtill bedrivs arkivutbildning, något som med tanke på värmlandsregionens goda arkivresurser öppnar för goda samverkansmöjligheter med omgivande samhälle. Ämnet eftersträvar en relevant och spetsig historiedidaktisk forskning parallellt med tematisk och kronologisk ämnesbredd.

Tre mål för ämnesmiljön:

- Tillsammans med övriga humanistiska ämnen vid Karlstads universitet samverka med kultur- och samhällsinstitutioner såsom arkiv, museer och media för stärkandet av de historiska och humanistiska perspektivens relevans i samtalet kring samhällsutmaningar.
- Värna de anställdas möjlighet att inom ramen för sin anställning hålla sig uppdaterade med aktuell forskning och fullgöra samverkansuppdraget inom och utanför akademien.
- Stärka de anställdas incitament att söka externa forskningsmedel.

5.3 Interkultur

Interkulturella studier är en tvärvetenskaplig idétradition som erbjuder utbildning på kandidatnivå, och ger enstaka kurser på avancerad nivå. I Sverige och internationellt är det ett framväxande kunskaps- och forskningsfält som i vid mening handlar om den etniska, religiösa och språkliga mångfaldens betydelse för sociala relationer i dagens samhällen. Interkulturell kommunikation är en framträdande del av detta fält som i Karlstad också omfattar samhällsvetenskaplig teoribildning kring genus, intersektionalitet, rasism och det kolonialas varaktighet. I en samtid präglad av den mänskliga mobilitetens skilda villkor är kunskaper om interkulturalitet allt mer efterfrågade inom en rad områden, som skola och utbildning, socialt arbete, vård och omsorg, affärsliv, medier och stadsplanering. Medarbetarna har väl etablerade kontakter i internationella forskarnätverk, och med det omgivande samhället, till exempel i form av uppdragsutbildningar till företag och förvaltningar.

Tre mål för ämnesmiljön:

- Behålla ett stabilt söktryck på hela kursutbudet inklusive kandidatnivån, samt att introducera examinationsrätt på mastersnivå.
- Att genom egen forskning utveckla ämnets profil och kursutbud i pågående riktning.
- Tydliggöra ämnets samhällsrelevans i samarbete med näringsliv, myndigheter och organisationer.

5.4 Litteraturvetenskap

Litteraturvetenskap erbjuder utbildning till och med forskarnivå och kan studeras som fristående kurser eller som en del i olika program på lärarutbildningen, på campus och på distans. Dessutom ges kurser i kreativt skrivande. Utbildningen omfattar bland annat litteraturhistoria, litteraturanalys, teori och metod, litteraturdidaktik och samtida litteratur. Utbildningen ger analytiska färdigheter och stor språkmedvetenhet och förbereder för arbete som exempelvis redaktör eller konsult på ett förlag, översättare, litteratur- och kulturförmedlare på bibliotek och skribent. Studierna på avancerad nivå fördjupar kunskaperna inom specifika forskningsområden som bedrivs av ämnets forskare. Den forskning som bedrivs inom ämnet handlar bl. a. om regionala perspektiv på litteratur, gotik och skräckfiktin, 1700–1800-talspoesi, arbetarlitteratur, litterärt värde, barn- och ungdomslitteratur, ekokritik/non-human studies, litteraturdidaktik. I ett tvärvetenskapligt sammanhang diskuteras dessutom humanistiska och ämnesdidaktiska teorier och metoder inom forskargrupperna CSL, ROSE och KuFo som har ett stort antal internationella samarbeten.

Tre mål för ämnesmiljön:

- Utvecklingsarbete med särskilt fokus på kreativt skrivande och litteraturdidaktik,
- Skapa ett tydligt sammanhang för studenter på avancerad och magister/masternivå samt stödja och tydliggöra progressionen i utbildningen,
- Utveckla och stärka forskningen på ämnet genom att stötta nydisputerade och lektorer i process till docent, samt arbeta för nationella och internationella samarbeten, inom litteraturvetenskap och tvärvetenskapligt.

5.5 Religionsvetenskap

Religionsvetenskap är ett akademiskt ämne som handlar om religiösa fenomen i historia och samtid, lokalt såväl som globalt. Ämnet är förankrat i humaniora och samhällsvetenskap vad gäller såväl teoretisk förankring som metoder. I dagens mångkulturella och mångreligiösa samhälle är religiös litteracitet en nödvändig kompetens – inte bara för lärare och teologer, utan även för andra yrkesverksamma inom offentlig och privat sektor, samt för civilsamhällets aktörer. Religiös läskunnighet omfattar allt från hur levd religion och vardagspraktiker formas i relation till exempelvis mat och materialitet, hur religiös socialisering sker bland individer och grupper, hur religiös ideologi kan ta sig politiska uttryck, till sekulära yttringar av religion när till exempel offentlig sjukvård använder sig av meditation eller hur religion och populärkultur samspekar. Vid Karlstads universitet har ämnet religionsvetenskap en snart 40 år lång tradition av utbyte med Indien, såväl inom utbildning som för forskning. Kompetensen och det nätverk av kontakter och infrastruktur på plats i Indien är unika i Sverige; även internationellt har få lärosäten samma möjligheter som studenter och forskare vid Karlstads universitet. Religionsvetenskap är ämnet varifrån skolämnet religionskunskap tar sitt innehåll, och är därför en viktig del av lärarutbildningen. I dagsläget har ämnet fristående kurser och kurser inom lärarprogrammen till kandidatnivå.

Tre mål för ämnesmiljön:

- Återfå magister- och masterrättigheter och på sikt även forskarutbildning.
- Etablera ett kunskaps- och forskningscentrum för studier om Sydasiens/Indien där vi är en självklar samarbetspartner för nordiska universitet.
- Fler fortbildningskurser för olika målgrupper; teman vi betonar vid Karlstads universitet inkluderar tillämpad religiös litteracitet; asiatisk religion; mötet mellan öst och väst.

5.6 Spanska

Spanska är ett av världens största språk med hög relevans i internationella sammanhang, ur socioekonomiska, kulturella och geopolitiska perspektiv och inom utbildning. Universitetsämnet spanska innebär studier i språkfärdighet och språkvetenskap samt i de spanskspråkiga ländernas litteratur, kultur, historia och icke verbala kommunikation. Sedan 1990 har ämnet utvecklats och ger idag fristående kurser från preparandnivå fram till och med C-nivå (fram till 2012 erbjöds även D-nivå). Spanska kan ingå i kandidatexamen och i ämneslärarexamen som första eller andra ämne i kombination med engelska, matematik, svenska eller idrott och hälsa. Inom ämneslärarprogrammet erbjuder spanskan studier i målspråkslandet under ämnets tredje termin. Preparandkurser utgör en betydande bas för uppföljning av förkunskaper och rekrytering till vidare studier i spanska, dessutom kan de vara värdefulla inslag i program med internationell inriktning. Ämnet är mycket aktivt inom internationalisering och har bildat nätverk samt ingått avtal med ett flertal lärosäten i den spansktalande världen.

Tre mål för ämnesmiljön:

- Höja studentvolymerna genom att skapa nya och mer attraktiva kurser.
- Skapa en kurs i samarbete med interkultur.
- Fortsätta att bevara och utveckla spanskans internationalisering med de universitet spanskan har avtal med (Universidad de Guadalajara (Mexico) , Universidad de Barcelona (Spanien) , Universidad del Norte (Colombia) som kan öppna nya möjligheter för studenterna gällande utbildning och forskning vid lärosäten utomlands.

5.7 Svenska språket

I dagens flerspråkiga Sverige har svenska en viktig samhällsbärande funktion och en särställning som majoritetsspråk. Kunskaper behövs om svenska språkets uppbyggnad på olika nivåer, hur det används i sociala, politiska och kommersiella sammanhang och hur det förändrats över tid. Ämnet är ett bärande inslag i samtliga lärarprogram. Svenska språket har fristående kurser som textanalys, grammatik och språkhistoria. Svenska som andraspråk riktar sig till studenter som är intresserade av utbildning för flerspråkiga. Svenska som främmande språk vänder sig till utbytesstudenter som vill lära sig grunderna i svenska. Förutom detta erbjuds kurser i läs- och skrivinlärning, retorik och akademiskt skrivande. Forskningen har stor bredd och innefattar bland annat språkdiraktik, läsning, diskursanalys, skrivprocesser, litteracitet, multimodalitet, ämnesspråk, flerspråkighet, andraspråksinlärning, språkhistoria och syntax. Forskningsprojekten är dels språkvetenskapliga, dels flervetenskapliga.

Tre mål för ämnesmiljön:

- Arbeta för att ämnet ska få forskarutbildningsrättigheter.
- Utveckla fristående kurser, uppdragsutbildningar samt möjligheter till språkvetenskapliga inslag på fler programutbildningar.
- Bygga forsknings- och utbildningssamarbeten internt och externt, inklusive i ett internationellt perspektiv.

5.8 Konstnärliga ämnen

De konstnärliga ämnena dans, konst- och bildgestaltning samt musik arbetar alla med estetiska, praktiska, kroppsliga och gestaltande kunskapsformer, och gynnas av att finnas i en tvärkonstnärlig miljö. Lärarutbildningens fokus på multimodala estetiska uttryck och läroprocesser understryker behovet för integrering av konstämnen. Forskarmiljön vid Institutionen för konstnärliga studier samverkar genom Forskarklustret för lärande och gestaltning i konstnärliga ämnen. Detta skapar möjligheter för samarbete i ämnesspecifika och ämnesöverskridande projekt. Denna forskargrupp har sin tillhörighet i såväl konstnärliga som pedagogiska forskningsdiscipliner inom ämnena musik och bildkonst, med särskilt intresse för gestaltning och lärande inom de respektive ämnesområdena.

Tre mål för det konstnärliga ämnesområdet:

- Synliggöra kultur och de konstnärliga ämnens position på Karlstads universitet.
- Utveckla konstnärliga och pedagogiska samarbeten över ämnesgränser genom text forskning, undervisning och i projektform.
- Stärka konstnärliga perspektiv i lärarutbildningarna samt forskningsperspektivet generellt inom utbildningarna.

5.8.1 Dans

Dansämnet på Karlstads universitet erbjuder kurser i dans som konstnärlig praktik. *Dans för alla* är ämnets ledord, vilket återspeglas i kursutbudet och i den demokratiska studiemiljön. Förutom ämnets närvaro i lärarutbildningarna så ger dansämnet också egna kurser i olika danspraktiker, både på hel-, halv- och kvartsfart samt fortbildningskurser för förskolepersonal, idrottslärare och yrkesverksamma dansare och danspedagoger. Unikt för dans vid Karlstads universitet är kurserna i Dans- och rörelseterapi (DMT) på grundnivå och avancerad nivå. Undervisningen sker genom konstnärliga praktiker, gestaltande processer och teoretiska studier inom dansfältet. Flera av ämnets kurser ges via distansundervisning. Att studera dans på Karlstads universitet innebär närhet till engagerade lärare och personlig coachning som hjälper studenterna att utvecklas konstnärligt, pedagogiskt och personligt utifrån individuella

önskemål och förutsättningar. Dans vid Karlstads universitet samarbetar med flera andra aktörer inom konstnärliga områden som Region Värmland, Dans i skolan institutet, Musikhögskolan Ingesund och flera av de andra danskonstnärliga utbildningarna i landet.

Tre mål för ämnesmiljön:

- Fortsätta utveckla samarbeten externt genom fortsatta lärarutbyten med andra konstnärliga högskolor och deltagande i ämnesspecifika konferenser/gruppsammansättningar.
- Fortsätta utveckla samarbeten internt på Karlstads universitet, exempelvis med lärarutbildningarna, folkhälsovetenskap och övriga konstnärliga ämnen.
- Bibehålla god rekrytering och bra studentunderlag genom fortsatt satsning på synlighet och marknadsföring både internt på Karlstads universitet och externt.

5.8.2 Konst- och bildgestaltning

I ämnet konst- och bildgestaltning bedrivs utbildning på grundnivå inom det visuella området. Ämnet erbjuder ett flertal fristående kurser som syftar till att utveckla grundläggande kunskaper i bildgestaltningspraktiker med praktisk-teoretisk bas. Undervisningen utformas i spänningsfältet mellan konstnärliga praktiker, gestaltande processer och teoretiska studier inom bildområdet. Genom kursspecifika studier i bildberättandets dramaturgi, narrativ, designmetodologi och metoder för reflektion och analys av bilder, verktyg och material, utvecklas kunskaper i att tolka och gestalta olika bilduttryck i relation till kontext. Ämnets undervisning bedrivs i två spår, ett med bilddidaktisk inriktning i grundläro- och förskolläraprogrammen samt i kursen Bildskapande i förskola och skola. I detta innefattas också bild i estetiska läroprocesser. Det andra spåret utgörs av fristående kurser såsom Bildberättande, Bildgestaltning i praktiken, Fotografins filosofi, Färglära i praktiken och Skissteknik. Ämnets samtliga kurser innehåller teori- och gestaltungsmoment. Vid konst- och bildgestaltning bedrivs forskning genom lärardeltagande i IKS forskarkluster och KuFo.

Tre mål för ämnesmiljön:

- Utveckla och anpassa kursutbudet för ökad studentrekrytering.
- Stärka lärarkompetensen.
- Stärka och utveckla samarbeten med andra institutioner och ämnen på Karlstads universitet.

5.8.3 Musik

Ämnesmiljön har idag kurser och program på både grundnivå och avancerad nivå, alla på Musikhögskolan Ingesund (MHI) i Arvika. Inom musikleäroprogrammet studeras musik med didaktisk inriktning och en mångfald av musikaliska genrer inom folkmusik, jazz/pop, västerländsk klassisk musik och öppet genreområde, samt musikproduktion. Från 2026 finns möjligheten till en forskarutbildning i pedagogiskt arbete med musikpedagogisk projektinriktning. Programmen konstnärlig kandidat och konstnärlig master erbjuder musikerutbildning på flera instrument inom klassisk musik. Musik kan även studeras i ett flertal fristående kurser. Forskning inom musikalisk gestaltning undersöker frågeställningar med relevans för musikaliskt skapande, framförande, interpretation och innovation. Forskningsresultaten artikuleras genom konstnärliga verk och textbaserade metareflektioner. Musikpedagogisk forskning bidrar med ny kunskap om lärande, undervisning och deltagande i alla former av musikaliska praktiker och gemenskaper, såväl teoretisk som empirisk och praktiska. Musikpedagogikens intresseområden spänner från musikdidaktik och musikaliskt lärande i olika kontexter och på olika nivåer, till musikpsykologi och musikpedagogisk filosofi och sociologi.

Tre mål för ämnesmiljön:

- Utveckla samverkan med andra lärosäten med musikpedagogisk forskarutbildning och med lärosäten med konstnärlig forskarutbildning.
- Förstärka anknytningen mellan forskning i musikalisk gestaltning och utbildningarna i musik samt verka för ökad kvalitet inom utövandet av musik.
- Öka studentrekryteringen till musiker- och musikleärarytbildningarna.

5.9 Kulturstudier

Inom kulturstudier studeras den samtida kulturens förutsättningar och uttryck från flera olika utgångspunkter: historiska, estetiska, ideologiska, politiska, sociala och ekonomiska. Ämnet är tvärvetenskapligt, med perspektiv från humaniora och samhällsvetenskap, och inkluderar ämnesområdena idéhistoria respektive konst- och bildvetenskap. En viktig aspekt av kulturstudier i Karlstad omfattar aktuella kulturpolitiska frågor i relation till kulturens konstnärliga uttryck men även kultur och kulturarv i en bredare social mening. Kulturstudier kan läsas som fristående kurser eller inom kulturvetarprogrammet och utgör huvudområde i kandidatexamen. Ämnets studenter är efter examen behöriga till Masterprogram i historia (SAHIS) med tematiskt fokus på kulturarv, kulturpolitik och kulturhistorisk metod. Kultursektorn är en dynamisk del av arbetsmarknaden med behov av kvalificerad arbetskraft, exempelvis inom kulturproduktion, kulturutveckling, kulturadministration, konst- och kulturarvsförmedling, kulturprojektledning samt kreativa näringar. Inom ämnet bedrivs forskning om kulturpolitik, kultur och hälsa, kulturarv och visuell kultur, och lärarna ingår i KuFo. Ämnet samverkar med kommunala, regionala och nationella kulturpolitiska, kulturadministrativa och konstnärliga institutioner.

Tre mål för ämnesmiljön:

- Utveckla en ny utbildningsplan för kulturvetarprogrammet och på sikt även ett masterprogram.
- Utökad internationalisering och samverkan med kulturinstitutioner.
- Aktivt främja forskning, rekrytera fler lektorer och stötta lektorer till docentmeritering.

5.9.1 Idéhistoria

Idéhistoria är ett humanistiskt bildningsämne som rör sig mellan, och även inkluderar, discipliner som filosofi, historia och litteraturvetenskap. Det handlar om den tänkta världen – verkligheten från begreppens, teoriernas och drömmarnas horisont. De frågor som studeras rör alltifrån världsalltets uppkomst, samhällets uppbyggnad, framtidens utformning, moralens räckvidd och psykets drivkrafter, till hur uppfattningar om oss själva påverkar relationen till såväl naturen som andra människor. Idéhistoria kretsar kring filosofins, vetenskapens och den politiska teorins historia, men rymmer kulturhistoria, medicinhistoria, mentalitetshistoria, miljöhistoria, utbildningshistoria, teknikhistoria samt estetikens historia. Ämnet har funnits vid lärosätet sedan 1996, där det har fått en kulturprofil och ingår i kulturvetarprogrammet, i form av kurser på motsvarande A- och B-nivå. Genom ett samarbete med historieämnet erbjuds även möjlighet att skriva ett självständigt arbete i historia med inriktning idéhistoria, vilket kan leda till kandidatexamen. Kollegiets kompetens utgör en resurs för många av lärosätets övriga ämnen, från grund- till forskarnivå, avseende vetenskapsfilosofi, forskningsetik, rättsfilosofi, politisk filosofi och medicinsk humaniora, och efterfrågas även i universitetets samverkansprojekt med det omgivande samhället.

Tre mål för ämnesmiljön:

- Rekrytera fler studenter till kurs på A-nivå.
- Möjliggöra studier i idéhistoria på avancerad nivå, på kort sikt genom samarbetet med historia, på längre sikt genom att utveckla egna kurser på såväl kandidatnivå som avancerad nivå inom det egna ämnet.
- Främja forskning inom ämnet, lektorsbefordran och docentmeritering, samt rekrytera fler lektorer.

5.9.2 Konst- och bildvetenskap

Konst- och bildvetenskap har funnits vid lärosätet sedan 1994, och utgör ett centralt ämnesområde inom kulturstudier samt bidrar till en rad andra ämnen inom universitetet. Konst- och bildvetenskap innefattar historiska och samtida perspektiv på konst, arkitektur, design och visuell kultur, och kan läsas som fristående kurser eller inom kulturvetarprogrammet. Studierna förbereder för professionellt arbete inom konst- och kulturarvssektorn, eller vidare studier och forskning. Forskningen inom ämnet är vid Karlstads universitet inriktad på kulturarv och säkerhetspolitik, psykiatrins visuella kulturarv, utställningsmediet samt hållbarhetsperspektiv vid stadsomvandlingar. Lärarna ingår i KuFo och är aktiva inom nationella och internationella nätverk. Vidare samverkar de med kommunala, regionala och nationella konst- och kulturinstitutioner.

Tre mål för ämnesmiljön:

- Främja forskning inom ämnet, rekrytera fler lektorer samt stötta meritering till docent.
- Bredda och fördjupa samverkan med olika konst- och kulturinstitutioner, avseende såväl undervisning som forskning.
- Öka studentantalet genom att fortsätta utveckla undervisning och kurser.